

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

YÖNETİM ANLAYIŞINDAKİ GELİŞMELER

Yrd.Doç.Dr. Özgür GÜLDÜ

Yönetim Anlayışındaki Gelişmeler

- **Yönetim uygulamaları toplumsal yaşam kadar eskidir.**
- Eski Yunan'da Eflatun, yöneticileri akademisinde eğitirken, Çin'de hemen hemen aynı tarihlerde Konfüçyüs yönetimin dayanması gereken ilkeleri sıralamıştır.
- Sokrat, Eflatun ve Aristo'ya göre yönetim, daha mutlu bir hayata gidişte bir araçtır.
- Ortaçağ'ın feodal düzeni, lonca ve ahilik örgütleri, dini örgütler, yönetim düşüncesi bakımından; önemli, zengin ve ilginç bir inceleme alanı teşkil eder.
- Yönetim bilimi insanla başlayan bir olgu olmakla birlikte, yönetim bilimi yeni bir gelişmedir.
- **Yönetim bir dalıdır. Bir bilim dalı olarak yönetimin geçirdiği evrimi;**
 - *Klasik*
 - *Davranışsal*
 - *Modern*

Klasik Teoriler

- *Örgütlerin biçimsel yapısını ve kişisel verimini inceler. Kişisel ve örgütsel verimi arttırmak amacıyla, insanların bir makine gibi çalıştıracağı varsayımına dayanır. Kesin kurallar hakimdir, katılık hakim olup esneklik yoktur. Dar kapsamlı, mekanik ve bürokratik bir yapıya sahiptir.*

➤ *Bilimsel Yönetim Yaklaşımı:*

➤ *Yönetim Süreci Yaklaşımı:*

➤ *Bürokrasi Yaklaşımı:*

Davranışsal Teoriler

- ***1930'lu yıllara gelindiğinde yönetim anlayışında davranışsal teori (insan ilişkileri) adı altında yeni bir teori geliştirmeye başlanmıştır. Bu yaklaşım insan unsurunu yönetime dahil eder. İnsan unsuru ve insani değerleri ön plana çıkarır.***

Modern Teoriler

- ***Giderek ağılaşan rekabet şartları ve hızla değişen çevresel koşullar, örgütlerin daha etkin yönetimlerinden, sürekli yeni yönetim anlayışlarının geliştirilmesine neden olmuştur.***
- ***Bu yaklaşımların temelinde, hükmetmeye değil, demokratik düzeyde katmak ve katılmaya dayalı bir yönetim anlayışının egemen olduğunu söyleyebiliriz.***

Modern Teoriler

Sistem Yaklaşımı

- Karmaşık yapılı örgütsel sistemleri, ilgili oldukları alt,üst ve süper sistemlerle birlikte bütünlük içinde anlamaya yöneliktir.
- Örgütlerin varlığını sürdürebilmesi ve amaçlarını etkin ve verimli gerçekleştirebilmesi, sistem-çevre (iç ve dış çevre) uyumunu sağlamalarına bağlıdır.

Durumsallık Yaklaşımı

- Kurallara göre yönetim anlayışından, durumlara göre yönetim anlayışını savunur.
- Her örgütsel sistemin kendine özgü bir yapısı ve çevresi olduğunu anlamaya yöneliktir. Bu nedenle her örgüte uygulanabilecek genel ilkeler yoktur.

Yönetimde Yeni Yaklaşımlar

- *Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi, küreselleşme, artan rekabet gibi nedenlerle örgütlerde meydana gelen değişmeler , örgütlerde yeni problemlerin ve fırsatların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.*
- **Dinamik Yönetim Yaklaşımı:** Her yönüyle esnek, üst düzey katılım, işbirliği, gelişim ve gönüllülük esasına dayalı yeni bir yönetim anlayışıdır.
- **Amaçlara Göre Yönetim:** Planlama, kararlara katılma, yönetici geliştirme, işgören değerlendirme, motivasyon gibi pek çok konuyu bünyesinde toplayan amaçlara göre yönetim; üst yöneticilerin hedefleri alt yöneticilerle birlikte belirlemesi, her birinin görev alanlarıyla kendilerinden beklenen sonuçlara göre sorumluluklarının belirlenmesi sürecidir.

Yönetimde Yeni Yaklaşımlar

- ***İstisnalarla Yönetim Yaklaşımı:*** Bir sorun belirleme ve haberleşme sistemidir.
- ***Toplam Kalite Yönetimi:*** İç ve dış müşteri beklentilerinin karşılanmasını amaçlayan ve tüm süreçlerin bu amaca göre sürekli geliştirilmesini ve iyileştirilmesini hedefleyen, insan merkezli yönetim anlayışıdır.
- ***Performansa Dayalı Yönetim:*** Örgütün amaçlarını ve görevlerini mümkün olabilecek en iyi ve en başarılı biçimde gerçekleştirmek için, örgütün maddi ve beşeri kaynaklarını performansa göre seçme ve değerlendirme sürecidir.